

short run and long run aspects. Contributions to Economic Analysis, nr. 75. Amsterdam: North-Holland Publishing Company, 1972. 274 pp. f 40,00 (paper).

Trods forsøg med mange forskellige funktionsformer og stadig mere avancerede statistiske metoder er det endnu ikke gennem økonomiske undersøgelser af produktionsfunktioner lykkedes at etablere tilstrækkeligt entydige resultater. Det skyldes efter Leif Johansens mening, at man ikke har gjort sig indholdet af selve begrebet produktionsfunktion og dets empiriske relevans klart. I denne bog sonderer han mellem (1) mikrofunktionen ex ante, der er udtryk for den relevante teknologiske viden på et givet tidspunkt, (2) mikrofunktionen ex post, der udtrykker de tekniske og kapacitetsmæssige karakteristika ved et allerede valgt produktionsanlæg, (3) makrofunktionen på kort sigt, der kan udtrykkes som et programmeringsproblem på grundlag af de tekniske og kapacitetsmæssige karakteristika hos et givet udsnit af produktionsenheder og (4) makrofunktionen på langt sigt, der ligesom (1) bygger på den teknologiske horisont, som forudsættes udnyttet i et antal ens produktionsenheder af optimal størrelse. Den sidste funktion har kun under meget specielle forudsætninger direkte empirisk relevans. De afgørende forudsætninger bag betragtningen er, at det tekniske fremskridt i det væsentlige er embodied og den vægt der lægges på sondringen mellem substitutionsmulighederne ex ante og ex post.

KLEVMARKEN, ANDERS: *Statistical methods for the analysis of earnings data*. Stockholm: Almqvist & Wiksell (för Industriens Utredningsinstitut och Statistiska Centralbyrån), 1972. 271 pp. Sv. kr. 48,00.

Bogen, der er forsvaret som disputats ved Stockholms Universitet, er en undersøgelse af lønstrukturen blandt funktionærer i svensk industri med gymnasial eller akademisk uddannelse. Det empiriske materiale er imidlertid kun illustrerende; hovedvægten ligger på udviklingen af de statistiske metoder. I bogens to centrale kapitler foretages dels (kap. 4) en kombineret tværsnits- og tidsserieanalyse af lønprofilens sammenhæng med alder og uddannelse, dels (kap. 5) en mere detaljeret tværsnitsundersøgelse af lønstrukturen for et antal år, hvor der foruden lønforskelle som følge af alder og uddannelse undersøges forskelle som følge af forskelle i beskæftigelse, industrigruppe

og geografisk beliggenhed (leveomkostninger).

LUNDBERG, ERIK m.fl.: *Svensk finanspolitik i teori och praktik*. Udg. af Ekonomiska forskningsinstitutet ved Handelshögskolan i Stockholm. Stockholm: Aldus/Bonnier, 1971. 457 pp. Sv. kr. 59,-.

Titlen kan give indtryk af en mere snæver problemstilling end der er tale om, men Erik Lundberg understreger, at finanspolitikken »är inkörsporten till vår diskussion och analyse av efterkrigstidens erfarenheter«. Efterhånden er – det er netop et af bogens centrale synspunkter – flere økonomisk-politiske instrumenter kommet på tale, og der er i virkeligheden tale om en samlet fremstilling og især analyse af den økonomiske politiks mål og midler i Sverige i efterkrigstiden.

Den både hvad empirisk materiale og analytisk tolkning angår meget indholdsrige bog er resultatet af arbejdet i en forskergruppe på Ekonomiska Forskningsinstitutet ved Handelshögskolan i Stockholm. Erik Lundberg var den 11. april sammen med tre af sine medforfattere indkaldt til den svenske rigsdags finansudvalg, »som har önskat ta del av vederbörandes synpunkter« (*Dagens Nyheter* 11. april 1972).

MYRDAL, GUNNAR: *Vetenskap och politik i nationalekonomien*. Ny omarb. udg. Stockholm: Raben och Sjögren, 1972. 334 pp. Sv. kr. 27,00.

Inspirationen fra den såkaldte uppsalafilosofiske værdinihilisme, der er nøje knyttet til den svenske filosof Axel Hägerströms navn, har haft dybtgående og varig betydning for skandinavisk samfundsvidenskabelig forskning. For retslærens vedkommende bl.a. gennem Alf Ross, der tilegnede Hägerström sin *Kritik der sogenannten praktischen Erkenntnis* fra 1933, og inden for nationaløkonomien gennem Myrdal, hvis skarpsindige afsløring af skjulte værdipræmisser i den økonomiske videnskab fra 1930 nu fortjenstfuldt genudgives. Der er ikke tale om et direkte optryk, idet udgaven tager hensyn til de ændringer, der indføjedes i den senere engelske udgave, ligesom den påny er gennemgået af forfatteren. Bogen er et af de betydeligste bidrag til de økonomiske teories historie og har spillet en meget stor rolle for især skandinaviske økonomers opfattelse af værdiproblemets rolle i den økonomiske videnskab. Den mest træffende karakteristik af bogen blev formentlig givet af Ingemar Hedenius, der i sin *Om rätt och moral* (1941) om Myrdal skrev, at han er en af dem, der har

foranstaltet den effektiveste jagt på uvedkommende vurderinger i videnskaben, men »En del av hans allmänna resonemang präglas i själva verket av en anmärkningsvärd oklarhet om det filosofiska värdeproblemet's innebörd«.

Programbudgettering: Utredning om udvikling og innføring av programbudgettering i staten fra et utvalg oppnevnt av det kgl. Finans- og tolldepartement den 26. april 1967. Norges Offentlige Utredninger 1972:5. Oslo 1972, 162 pp. N kr. 4,00.

Udvalget opfatter programbudgettering »som et samordnet informations- og styringssystem« som »innebærer en videre utbygning av en rekke enkeltelementer som delvis allerede er tatt i bruk«. Betænkningen gennemgår den eksisterende norske budgetterings- og regnskabspraksis og undersøger, hvilke ændringer det udbyggede system vil medføre både i hensende til budgetproceduren og administrationens organisationsmæssige struktur. Desuden findes – delvis i form af bilag – en oversigt over arbejdet med programbudgettering i USA, Sverige og Belgien samt en teoretisk analyse af de problemer, der rejser sig i forbindelse med definitionen og kvantificeringen af nogle af de vigtigste begreber, som de nye budgetteringsprincipper bygger på.

PUU, TÖNU: *Matematik för ekonomer.* Stockholm: Rabén och Sjögren, 1971. 138 pp.

Blandt denne bogs mange fortrin er dens kortfattedhed, som er opnået ved, at formelle udledninger næsten overalt er udeladt. Til gengæld er der lagt vægt på at tilvejebringe en intuitiv forståelse, ofte ved hjælp af grafiske illustrationer. Et andet, meget væsentligt fortrin, som den

har frem for andre lignende fremstillinger, er at den placerer emnet i en bredere videnskabsteoretisk sammenhæng, hvilket foruden den kundskab, det i sig selv giver, formentlig ud fra et pædagogisk synspunkt for mange bidrager til at afmystificere den matematiske begrebsverdens forudsætninger og begrænsninger. Bogen er beregnet for universitetsstuderende, men vil i kraft af sine fremragende pædagogiske egenskaber og sin overkommelighed givetvis afhjælpe et savn hos mange andre, der føler som den bekymrede eks-student, Samuelson beretter om i forordet til 2. udgaven af hans *Foundations of Economic Analysis*: »The subject of economics has certainly become technical since I last studied it!«.

STEIGER, OTTO: *Studien zur Entstehung der Neuen Wirtschaftslehre in Schweden: Eine Anti-Kritik.* Wirtschaftswissenschaftliche Abhandlungen, Heft 28. Berlin: Duncker & Humblot, 1971. 235 pp. DM 68,60.

Der er to teorier om, hvorfra den ekspansive finanspolitik, der gennemførtes i Sverige i 1930'erne under Wiggfors ledelse, hentede sin intellektuelle inspiration. Den første hævder, at det var fra den Wick-sell'ske tradition, som videreudviklet af den tidlige Stockholmskole, især Lindahl, Myrdal og Ohlin. Den anden mener, at det var fra de engelske liberale radikale fløj under Keynes' intellektuelle førerskab. Det sidste synspunkt har været stærkt dominerende, siden K.-G. Landgren gjorde sig til talsmand for det i sin disputats fra 1960, der vakte en ikke ubetydelig opmærksomhed. Det foreliggende værk, der ligeledes er forsvaret som disputats ved Uppsala universitet, påviser svagheder i Landgrens argumentation og søger at rehabilitere den svenske indsats.